REGUŁY I ĆWICZENIE 1

Ó wymienne i u – szukamy wymiany

klasy 2–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

Kiedy piszemy ó?

1. Gdy **ó** wymienia się na **o, e** lub **a** w innej formie wyrazu albo w wyrazie z tej samej rodziny:

ó → o	ó → e	ó → a
stół – stoły nóżka – noga lód – lody	siódmy – siedem szósty – sześć przyjaciółka – przyjaciel	wrócić – wracać skrócić – skracać stróż – straż

2. W zakończeniach **-ów, -ówka**: kotów, pocztówka, złotówka.

3. W wyrazach, które trzeba **zapamiętać** (ó niewymienne): góra, który, król, wróbel, żółw, córka, pióro, ogórek, łóżko, skóra, wiewiórka.

Kiedy piszemy u?

Na **początku** i na **końcu** wyrazu (ucho, ulica, kakadu) oraz w zakończeniach **-uje, -unek, -uszek, -utki**: maluje, rysunek, fartuszek, malutki. Wyjątki: ósmy, ósemka. Wiele wyrazów z **u** trzeba zapamiętać: kura, duży, budzik.

1 **Znajdź wymianę. Napisz wyraz, w którym zamiast ó słychać o, e albo a.**

wyraz z ó	wymiana
stół	
wóz	
róg	
nóż	
ogród	
lód	

Ó wymienne i u – szukamy wymiany

klasy 2–4

Imię i nazwisko: Data:

2 Dalej szukamy wymiany: na o, na e i na a.

wyraz z ó	wymiana	wyraz z ó	wymiana
mróz		dół	
pszczółka		kózka	
nóżka		krówka	
główka		sól	
łódka		dwór	
siódmy		szósty	
przyjaciółka		niósł	
wrócić		skrócić	
stróż		zwrócić	

3 Uzupełnij rodzinę wyrazów. Wpisz brakujące litery.

r☐g – r☐gi – r☐żek

n☐ż – n☐że – n☐życzki

dw☐r – dw☐rzec – dw☐rek

wr☐cić – wr☐cać – p☐wr☐t

g☐ra – g☐rka – g☐ral (ó trzeba zapamiętać!)

ĆWICZENIA 4–5

Ó wymienne i u – szukamy wymiany

klasy 2–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

4 **ó czy u? Wpisz literę, a w kółku zaznacz, skąd to wiesz: W – wymiana, R – reguła (początek, koniec, -uje, -unek..., -ów), Z – zapamiętaj.**

1. g□ra ◯
2. st□ł ◯
3. k□ra ◯
4. mal□je ◯
5. rys□nek ◯
6. fart□szek ◯
7. mal□tki ◯
8. □cho ◯
9. kakad□ ◯
10. r□g ◯
11. wr□bel ◯
12. kr□l ◯
13. d□ży ◯
14. b□dzik ◯
15. n□ż ◯
16. kot□w ◯
17. poczt□wka ◯
18. ż□ław ◯
19. m□cha ◯
20. ł□dka ◯
21. k□zka ◯
22. □lica ◯
23. s□l ◯
24. sk□ra ◯
25. pi□ro ◯
26. kog□t ◯
27. ogr□d ◯
28. pracow□je ◯

5 **Wybierz trzy wyrazy z ćwiczenia 4 i ułóż z nimi zdania.**

Ó wymienne i u – szukamy wymiany

klasy 2–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

6 **Uzupełnij tekst literami ó albo u.**

W naszym ogr□dku rośnie stara gr□sza. Na jej gałęziach siadają wr□ble i sikorki. Pod drzewem stoi drewniany st□ł. Latem jemy przy nim obiad, a mama mal□je obrazki. M□j młodszy brat bawi się w piaskownicy z k□zynem. Wieczorem słychać r□wnież k□mkanie żab nad stawem.

7 **Dyktando – dorosły czyta tekst z ćwiczenia 6 (strona z kluczem). Pisz starannie.**

DLA DOROSŁEGO: KLUCZ

Ó wymienne i u – szukamy wymiany

klasy 2–4

Ćwiczenia 1 i 2

stół – stoły; wóz – wozy; róg – rogi; nóż – noże; ogród – ogrody; lód – lody; mróz – mrozy; dół – doły; pszczółka – pszczoła; kózka – koza; nóżka – noga; krówka – krowa; główka – głowa; sól – solony; łódka – łodzie; dwór – dwory; siódmy – siedem; szósty – sześć; przyjaciółka – przyjaciel; niósł – nieść; wrócić – wracać; skrócić – skracać; stróż – straż; zwrócić – zwracać

Ćwiczenie 3

róg – rogi – rożek; nóż – noże – nożyczki; dwór – dworzec – dworek; wrócić – wracać – powrót; góra – górka – góral

Ćwiczenie 4

1. góra (Z); 2. stół (W); 3. kura (Z); 4. maluje (R); 5. rysunek (R); 6. fartuszek (R); 7. malutki (R); 8. ucho (R); 9. kakadu (R); 10. róg (W); 11. wróbel (Z); 12. król (Z); 13. duży (Z); 14. budzik (Z); 15. nóż (W); 16. kotów (R); 17. pocztówka (R); 18. żółw (Z); 19. mucha (Z); 20. łódka (W); 21. kózka (W); 22. ulica (R); 23. sól (W); 24. skóra (Z); 25. pióro (Z); 26. kogut (Z); 27. ogród (W); 28. pracowuje (R)

W – wymiana, R – reguła, Z – zapamiętaj. Przy wyrazach z wymianą: stół – stoły, róg – rogi, nóż – noże, łódka – łodzie, kózka – koza, sól – solony, ogród – ogrody.

Ćwiczenia 6 i 7 – tekst do dyktowania

W naszym ogródku rośnie stara grusza. Na jej gałęziach siadają wróble i sikorki. Pod drzewem stoi drewniany stół. Latem jemy przy nim obiad, a mama maluje obrazki. Mój młodszy brat bawi się w piaskownicy z kuzynem. Wieczorem słychać również kumkanie żab nad stawem.

Uzasadnienia: ogródek – ogrodu (ó → o), stół – stoły (ó → o), mój – moja (ó → o); wróble, również – zapamiętaj; grusza, kuzyn, kumkanie – u do zapamiętania; maluje – zakończenie -uje.